

Konstitutionsutskottets betänkande

1984/85:32

om vissa kyrkolagsfrågor (prop. 1984/85:165, i viss del, prop. 1984/85:169 samt motioner)

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 1984/85:165 om vissa klargöranden och kompletteringar av kyrkomötesreformen, såvitt avser förslaget till ändringar i lagen (1982:942) om svenska kyrkan samt proposition 1984/85:169 om vissa ändringar av reglerna om val till kyrkomötet m. m. Vidare behandlar utskottet två med anledning av propositionerna väckta motioner, 1984/85:3086 av Kerstin Anér (fp) och Evert Svensson (s), 1984/85:3116 av Bengt Kindbom m. fl. (c) och en under allmänna motionstiden 1985 väckt motion, 1984/85:938 av Gunhild Bolander (c).

Förslaget i proposition 1984/85:165 innebär bl. a. att svenska kyrkans centralstyrelse får ställning som förvaltningsmyndighet under kyrkomötet. Vidare utökas kyrkomötets möjligheter att vidaredelegera sin normgivningskompetens i vissa ämnen. I proposition 1984/85:169 föreslås vissa ändringar av reglerna om val till kyrkomötet i syfte att förenkla valförfarandet och förbättra kyrkomötets representativitet. Förslaget innebär bl. a. nya regler i fråga om beräkningen av antalet elektorer i valdistrikten samt att elektorer i sådana valdistrikt, som består av två eller flera församlingar, inte längre utses av särskilda delegerade. I stället utses elektorerna i regel av pastoratens beslutande organ. Vidare föreslås att kyrkomötets årliga sammanträden flyttas från mars till augusti samt att valkretsindelningen ändras såvitt gäller Härnösands och Luleå stift. I motion 1984/85:3086 begärs att det skall bli möjligt för kyrkomötet att genom kyrkliga kungörelser meddela föreskrifter också i fråga om kyrkans ämbete. I motion 1984/85:3116 avstyrks förslaget om ändrade regler för val till kyrkomötet. I motion 1984/85:938 begärs att antalet ledamöter av kyrkomötet skall vara minst fyra från varje valkrets.

Utskottet har tillstyrkt propositionerna och avstyrkt motionerna. Reservationer har avgetts beträffande frågorna om ändrade regler för val till kyrkomötet (c) och mandatfördelningen vid valen till kyrkomötet (c). Ett särskilt yttrande har avgetts beträffande frågan om kyrkans ämbete (fp).

Propositionerna

I proposition 1984/85:165 har – såvitt nu är i fråga – regeringen hemställt att riksdagen i den ordning som anges i punkt 9 första stycket övergångsbestämmelserna till regeringsformen antar det i propositionen upptagna förslaget till lag om ändring i lagen (1982:942) om svenska kyrkan.

I proposition 1984/85:169 har regeringen hemställt att riksdagen antar de i propositionen upptagna förslagen till:

1. lag om ändring i lagen (1982:943) om kyrkomötet,
2. lag om ändring i lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Kyrkomötets yttrande (kyrkomötets skrivelser 1985:33 resp. 1985:16) har inhämtats över förslagen, utom såvitt avser förslaget till ändring i 4 kap. 2 § lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfälligheter.

Förslagen i nu aktuell del av proposition 1984/85:165 innebär att svenska kyrkans centralstyrelse får ställning som förvaltningsmyndighet under kyrkomötet. Kyrkomötets möjligheter att vidaredelegera sin normgivningskompetens utökas i vissa ämnen. Vidare föreslås, efter förslag från kyrkomötet, att endast den som tillhör svenska kyrkan och som är myndig skall kunna vara ledamot av centralstyrelsen eller ersättare för ledamot. Genom förslagen sker en uppföljning av förslagen till grundlagsändringar i proposition 1984/85:36, vilka som vilande antagits av riksdagen (KU 1984/85:16, rskr. 54). Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1986.

Förslagen i proposition 1984/85:169 innebär i huvudsak följande. Vissa åtgärder vidtas för att förenkla valen till kyrkomötet och förbättra kyrkomötets representativitet. Förutom en del ändringar i valtekniskt hänseende innebär förslagen nya regler i fråga om beräkningen av antalet elektorer i valdistrikten. Detta skall beräknas med utgångspunkt från antalet röstberättigade kyrkomedlemmar i varje valdistrikt och inte längre i det totala antalet kyrkomedlemmar. Antalet elektorer minskas dessutom med en elektor i varje valdistrikt. Systemet med särskilda delegerade för val av elektorer avskaffas. Huvudregeln blir i stället att elektorerna väljs av pastoratens beslutande organ, församlingsdelegerade eller fullmäktige. I de fall ett pastorat saknar eget beslutande organ, skall elektorerna väljas gemensamt av kyrkoråden i de i pastoratet ingående församlingarna. Under vissa förutsättningar kan elektorerna väljas av fullmäktige i en total kyrklig samfällighet. Kyrkomötesvalet skall vara slutfört senast den 30 april året näst efter det år då kyrkofullmäktigeval har hållits i hela riket. Elektorerna skall ha utsetts före februari månads utgång. Kyrkomötet skall sammanträda med början den tredje tisdagen i augusti.

Beträffande valkretsindelningen föreslås att Härnösands och Luleå stift delas i vardera två valkretsar. I propositionen föreslås också en ändring av beräkningsgrunden för hur antalet ledamöter i församlingsdelegerade i Stockholms kyrkliga samfällighet skall bestämmas.

Motionerna

Med anledning av proposition 1984/85:165 har väckts motion 1984/85:3086 av Kerstin Anér (fp) och Evert Svensson (s). I motionen yrkas att riksdagen antar till motionen bifogade förslag till

1. lag om ändring i regeringsformen.
2. lag om ändring i lagen (1982:942) om svenska kyrkan.

Motionärerna hävdar att det finns ett nära samband mellan kyrkans lära och de frågor som gäller kyrkans ämbete, t. ex. frågorna om innehållet i och utformningen av kyrkans ämbete. Enligt motionärerna förefaller det egendomligt med hänsyn till detta samband att frågan om kyrkans ämbete inte skulle hänföras till det inomkyrkliga rättsområdet som kyrkomötet får meddela föreskrifter om. Motionärerna föreslår därför att i punkt 9 övergångsbestämmelserna till regeringsformen samt i 7 § lagen om svenska kyrkan införs ett tillägg, som gör det möjligt för kyrkomötet att genom kyrklig kungörelse meddela föreskrifter också i fråga om kyrkans ämbete.

Med anledning av proposition 1984/85:169 har väckts motion 1984/85:3116 av Bengt Kindbom m. fl. (c). I motionen yrkas att riksdagen beslutar avslå propositionens förslag till ändringar i 6 och 8–11 §§ lagen (1982:943) om kyrkomötet.

Enligt motionärerna finns det inte skäl att nu godta förslaget om ändrade regler för val till kyrkomötet. Genom församlingarnas ansvar för och medverkan i valprocessen skapas grunden för att kyrkomötet representerar hela svenska kyrkan. Enligt förslaget i propositionen överförs grunden för val av elektorer till pastorat och i vissa fall ekonomiska samfälligheter. Detta rimmar enligt motionärerna dåligt med förslagen i betänkandet Församlingar i samverkan (SOU 1985:1), där ansvaret mer uttalat delas upp i ansvar för församlingsverksamheten, gudstjänstlivet och evangelisationsarbetet genom församlingarna medan de tyngre ekonomiska och förvaltningsadministrativa frågorna läggs på pastoraten. Utredningsförslaget har, påpekar motionärerna, enhälligt tillstyrkts av 1985 års kyrkomöte. Motionärerna anser att ändringar i valsystemet bör prövas vid ett tillfälle då de kan vägas mot frågan om direktval till kyrkomötet och andra eventuella förslag till förändringar av de kyrkliga valen som kan följa av folkstyrelsekommitténs arbete. Motionärerna hänvisar även till de invändningar mot förslaget som riktats av kyrkolagsutskottet (KL 1985:15 s. 44 f.).

I den under allmänna motionstiden 1985 väckta motionen 1984/85:938 av Gunhild Bolander (c) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om regler som tilldelar varje valkrets minst fyra mandat vid kommande val till allmänna kyrkomötet.

Motionären framhåller bl. a. att det inte kan anses acceptabelt att vid fastställande av antalet mandat endast utgå från stiftets folkmängd. Ett av syftena med kyrkomötesreformen var att olika åsiktsriktningar skulle garanteras inflytande. Detta syfte kan enligt motionären inte tillgodoses genom nuvarande regler.

Utskottet

I proposition 1984/85:165 framläggs bl. a. förslag till vissa ändringar i lagen om svenska kyrkan som innebär att svenska kyrkans centralstyrelse får ställning som förvaltningsmyndighet under kyrkomötet. Vidare föreslås en utökning av kyrkomötets möjligheter att vidaredelegera sin normgivningskompetens i vissa ämnen.

Efter ändringar i punkt 9 övergångsbestämmelserna till regeringsformen gäller sedan den 1 januari 1983 nya regler om formerna för den kyrkliga lagstiftningen. Dessa ändringar innebär väsentliga nyheter i fråga om dels formerna för beslutande av lag på det kyrkliga området, dels fördelningen mellan riksdagen, regeringen och kyrkomötet av befogenheten att meddela föreskrifter i vissa kyrkliga ämnen. Reformeringen av kyrkomötesorganisationen betydde bl. a. att kyrkomötet fick ett permanent beredande och verkställande organ, svenska kyrkans centralstyrelse. Under det utredningsarbete som har förekommit för att genomföra reformerna har vissa problem uppmärksamats. Det gäller bl. a. frågan om svenska kyrkans centralstyrelses statsrättsliga ställning samt vissa oklarheter i fråga om normgivningen på det kyrkliga området. Dessa frågor har utretts av en arbetsgrupp inom regeringskansliet. Arbetsgruppen har presenterat sina förslag i promemorian (Ds C 1984:4) Klargöranden och kompletteringar av kyrkomötesreformen. Arbetsgruppens förslag innefattar dels ändringar i övergångsbestämmelserna till regeringsformen (RF), dels ändringar i lagen om svenska kyrkan och i lagen om kyrkomötet.

Genom proposition 1984/85:36 om svenska kyrkans centralstyrelses rättsliga ställning m. m. förelades riksdagen förslag till grundlagsändringar på grundval av promemorieförslaget. Propositionens förslag antogs av riksdagen som vilande i decembär 1984 (KU 1984/85:16 rskr. 54). Den nu aktuella propositionen, 1984/85:165, tar bl. a. upp nämnda promemorieförslag i den del som gäller ändringar i lagen om svenska kyrkan.

I motion 1984/85:3086 av Kerstin Anér (fp) och Evert Svensson (s) föreslås att i punkt 9 övergångsbestämmelserna till regeringsformen samt i 7 § lagen om svenska kyrkan införs tillägg av innebörd att det skall vara möjligt för kyrkomötet att genom kyrklig kungörelse meddela föreskrifter också i fråga om svenska kyrkans ämbete. Motionärerna anför bl. a. att med hänsyn till att frågan om kyrkans lära har nära samband med innehållet i och utformningen av kyrkans ämbete det förefaller egendomligt att frågan inte skulle hänföras till det inomkyrkliga rättsområde som kyrkomötet får meddela föreskrifter om.

Kyrkoförfattningsutredningen har enligt sina direktiv (Dir. 1982:88) att göra en sammanställning av de författningar eller däri intagna föreskrifter som med hänsyn till sitt innehåll enligt utredningens bedömning kommer att ligga inom ramen för kyrkomötets normgivningskompetens. Till de frågor som utredningen behandlar hör möjligheten för kyrkomötet att meddela föreskrifter beträffande kyrkans ämbete. Enligt vad utskottet inhämtat

överväger utredningen att lämna ett förslag i denna riktning. Beredningen av frågan är emellertid ännu inte avslutad. Frågor om kyrkans ämbete är även föremål för utredning i en inomkyrklig arbetsgrupp.

Utskottet biträder de i proposition 1984/85:165 framlagda förslagen till ändringar i lagen om svenska kyrkan. Beträffande den i motion 1984/85:3086 aktualiserade frågan om kyrkans ämbete bör enligt utskottets mening riksdagen avvakta resultatet av pågående utredningsarbete. Med hänsyn härtill avstyrks motionen. Utskottet har således inte heller funnit skäl medge undantag från den för grundlagsändring gällande regeln i 8 kap. 15 § första stycket tredje meningen RF.

Ändringar i lagen om svenska kyrkan skall ske på samma sätt som ändringar i riksdagsordningens huvudbestämmelser, dvs. antingen genom två beslut av riksdagen med ett mellanliggande riksdagsval eller genom ett beslut med kvalificerad majoritet. Som tidigare nämnts bygger propositionens förslag på det av riksdagen som vilande antagna förslaget till ändringar i övergångsbestämmelserna till regeringsformen. Detta avses träda i kraft den 1 januari 1986. Ändringarna i lagen om svenska kyrkan föreslås träda i kraft den 1 juli 1986. Enligt utskottets mening bör riksdagen under detta riksmöte som vilande kunna anta förslaget till ändringar i lagen om svenska kyrkan. Det andra beslutet kan sedan fattas efter det att riksdagen slutligt har tagit ställning till grundlagsändringen. Även de övriga lagförslagen i proposition 1984/85:165 bygger på den vilande grundlagsändringen. Dessa förslag bör därför behandlas av riksdagen först sedan riksdagen fattat definitivt beslut om grundlagsändringen.

I proposition 1984/85:169 föreslås bl. a. vissa ändringar i reglerna om val till kyrkomötet. Syftet är att förenkla valförfarandet och att förbättra kyrkomötets representativitet. I samband med 1982 års kyrkomötesreform infördes nya regler om val till kyrkomötet. Reglerna tillämpades första gången vid val till det kyrkomöte som sammanträdde våren 1983. Erfarenheterna från detta val gav på många håll anledning till kritik mot valsystemet. Kritiken har framför allt riktat sig mot att förfarandet är onödigt omständligt och att tiden för att genomföra valet är alltför knappt tilltagen. Det har också anförts kritik mot att valsystemets utformning leder till att kyrkomötets representativitet inte kan anses helt tillfredsställande. Mot bakgrund härav tillsattes i juni 1983 en arbetsgrupp inom civildepartementet med uppgift att göra en översyn av reglerna om val till kyrkomötet. Arbetsgruppen har även efter en framställning till regeringen av 1984 års kyrkomöte haft i uppdrag att behandla frågan om ändrad tidpunkt för kyrkomötets sammanträde. Resultatet av arbetsgruppens överväganden har redovisats i promemorian (Ds C 1984:9) Översyn av reglerna om val till kyrkomötet. Propositionens förslag överensstämmer i huvudsak med arbetsgruppens förslag.

I motion 1984/85:3116 av Bengt Kindbom m. fl. (c) begärs att propositionens förslag till ändringar i 6 och 8–11 §§ lagen om kyrkomötet avslås. Motionärerna påpekar bl. a. att enligt propositionens förslag överförs

grunden för val av elektor till pastorat och i vissa fall ekonomiska samfälligheter. Detta rimmar enligt motionärerna dåligt med förslagen i betänkandet Församlingar i samverkan (SOU 1985:1). Vidare hänvisar motionärerna till de invändningar mot förslaget som riktats av kyrkolagsutskottet (KL 1985:15). Motionärerna anser att ändringar i valsystemet bör prövas vid ett tillfälle då de kan vägas mot frågan om direktval till kyrkomötet och andra eventuella förslag till förändringar av de kyrkliga valen som kan följa av folkstyrelsekommitténs arbete.

Frågan om direkta val till kyrkomötet hör till de frågor som kommer att behandlas av folkstyrelsekommittén. I direktiven till kommittén (Dir. 1984:23) sägs bl. a. att frågan om direkta val till kyrkomötet har ett sådant samband med de övergripande valfrågorna att den inte bör brytas ut ur detta större sammanhang. Mot bakgrund av de önskemål som framförts om en utredning av direktvalsfrågan har det därför enligt direktiven bedömts vara lämpligt att kommittén undersöker om det är möjligt att införa direkta val till kyrkomötet.

Som tidigare framhållits har den arbetsgrupp som utvärderat erfarenheterna från 1982/83 års val till kyrkomötet funnit att nuvarande ordning för val till kyrkomötet i vissa avseenden har varit otillfredsställande. Regeringen har mot bakgrund härav i likhet med kyrkomötet och flertalet övriga remissinstanser anslutit sig till arbetsgruppens bedömning att det finns behov av att förenkla valförfarandet och att vidta sådana åtgärder att kyrkomötets representativitet förbättras. Även utskottet ansluter sig till denna åsikt. Utskottet delar även föredragande departementschefs bedömning att det inte finns anledning att befara att de föreslagna ändringarna i det indirekta valförfarandet skulle få någon inverkan på direktvalsfrågans fortsatta behandling. Såsom anförts i propositionen kan det antas att det kommer att ta relativt lång tid innan frågan om de kyrkliga valen får sin slutliga lösning. De förenklingar och förbättringar i den nuvarande ordningen för kyrkoval som är mest angelägna bör därför genomföras. Utskottet har ingenting att erinra mot de ändringar i detta hänseende som föreslagits i propositionen. Även i övrigt biträder utskottet propositionens förslag. Utskottet vill emellertid understryka föredragande departementschefs uttalande att de föreslagna ändringarna inte skall uppfattas som ett resultat av en sådan mer övergripande utvärdering av kyrkomötesreformen som enligt vad utskottet tidigare uttalat (KU 1982/83:2) bör ske när erfarenheter vunnits av den nya kyrkomötesorganisationen. De nu behandlade frågorna om valsystemets utformning m. m. kan således på nytt aktualiseras vid en sådan framtida översyn. Enligt utskottets mening är motion 1984/85:3116 med det anförda i viss mån tillgodosedd.

Motion 1984/85:938 av Gunhild Bolander (c) tar upp frågan om mandatfördelningen vid valen till kyrkomötet. Enligt motionären bör varje valkrets tilldelas minst fyra mandat. Därigenom skulle ökade garantier ges för att olika åsiktsriktningar skall få inflytande.

Enligt 2 § tredje stycket lagen om kyrkomötet gäller att antalet mandat för varje valkrets skall bestämmas till två även om valkretsen vid tillämpningen av fördelningsregeln i paragrafens andra stycke skulle tillföras färre än två mandat.

1985 års kyrkomöte har i skrivelse till regeringen föreslagit att bestämmelsen ändras på så sätt att lägsta antalet mandat som tillförs varje valkrets skall bestämmas till tre i stället för två.

Med anledning av kyrkomötets skrivelse har frågan tagits upp i proposition 1984/85:169. Föredragande departementschef har därvid framhållit att de ändringar i valreglerna som föreslås i propositionen huvudsakligen gäller sådana åtgärder som framstår som särskilt angelägna i syfte att i praktiskt hänseende underlätta förfarandet vid kyrkomötesvalen. Andra frågor bör enligt departementschefen anstå i avvaktan på en övergripande utvärdering av kyrkomötesreformen. I propositionen anförs vidare att den av kyrkomötet föreslagna regeln i praktiken berör enbart Visby stift. Trots sitt låga antal röstberättigade medlemmar har stiftet genom nuvarande regler tillförsäkrats två ombud vid kyrkomötet. Som jämförelse nämns att Gotlands län i riksdagen – som har betydligt fler ledamöter än kyrkomötet – representeras av endast två ledamöter. Med hänsyn till nämnda omständigheter har föredragande departementschef inte varit beredd att nu förorda någon ändring av ifrågavarande bestämmelser.

Utskottet delar departementschefens bedömning av denna fråga och avstyrker med det anförda motion 938.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:165 i nu aktuell del som vilande antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1982:942) om svenska kyrkan (bilaga till betänkandet),
2. beträffande frågan om *föreskrifter om kyrkans ämbete* att riksdagen avslår motion 1984/85:3086,
3. beträffande reglerna om *val till kyrkomötet m. m.*
  - a) att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:169 i denna del och med avslag på motion 1984/85:3116 antar de i propositionen framlagda förslagen till ändringar i 6 och 8–11 §§ lagen (1982:943) om kyrkomötet,
  - b) att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:169 i denna del antar de i propositionen i övrigt framlagda förslagen till ändringar i lagen (1982:943) om kyrkomötet,
  - c) att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:169 i denna del antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1982:1052) om församlingar och kyrkliga samfundigheter,

4. beträffande *mandatfördelningen vid val till kyrkomötet*
att riksdagen avslår motion 1984/85:938.

Stockholm den 2 maj 1985

På konstitutionsutskottets vägnar

OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Bertil Fiskesjö (c), Wivi-Anne Cederqvist (s)*, Hans Nyhage (m), Kurt Ove Johansson (s), Kerstin Nilsson (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Ove Eriksson (m), Axel Wennerholm (m) och Björn Ericson (s).

*Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer

1. beträffande *reglerna om val till kyrkomötet m. m.* (mom. 3 a)

Bertil Fiskesjö och Sven-Erik Nordin (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar "Som tidigare" och slutar "mån tillgodosedd" bort ha följande lydelse:

Med anledning av att kritik anförts mot det nuvarande valsystemet har i proposition 1984/85:169 lagts fram förslag till vissa ändringar i detta. I motion 1984/85:3116 riktas på flera punkter invändningar mot förslagen. Utskottet kan i allt väsentligt ansluta sig till de synpunkter som framförts i motionen. En rad sakliga invändningar kan således anföras mot de föreslagna ändringarna i valsystemet. Utskottet vill därutöver framhålla att ändringarna är av så omfattande natur att de enligt utskottets mening inte bör genomföras förrän en sådan övergripande utvärdering av kyrkomötesreformen företagits som enligt vad utskottet tidigare uttalat (KU 1982/83:2) bör ske när erfarenheter vunnits av den nya kyrkomötesorganisationen. Med hänsyn till det anförda tillstyrks motion 3116 samt avstyrks propositionens förslag till ändringar i 6 och 8–11 §§ lagen om kyrkomötet. I övrigt biträder utskottet de i propositionen föreslagna lagändringarna.

dels att utskottet under 3 a bort hemställa

3. beträffande *reglerna om val till kyrkomötet m. m.*

- a) att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3116 avslår de i proposition 1984/85:169 framlagda förslagen till ändringar i 6 och 8–11 §§ lagen (1982:943) om kyrkomötet.

2. beträffande *mandatfördelningen vid val till kyrkomötet* (mom. 4)

Bertil Fiskesjö och Sven-Erik Nordin (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar "Utskottet delar" och slutar med "motion 938" bort ha följande lydelse:

Som framhållits i motion 1984/85:938 medför de nuvarande reglerna för mandatfördelningen att möjligheterna för Visby stift att låta olika grupper och åsiktsriktningar komma till tals vid kyrkomötet blir starkt begränsade. Mot bakgrund härav har 1985 års kyrkomöte föreslagit en ändring i 2 § lagen om kyrkomötet så att alla stift får minst tre mandat. 1985 års kyrkomöte har vidare föreslagit regeringen att lagen om kyrkomötet ändras så att biskoparna blir självskrivna ledamöter av kyrkomötet. Om ändringarna genomförs skulle det för Visby stifts del innebära att stiftet kommer att representeras av fyra kyrkomötesombud. Enligt utskottets mening talar starka skäl för de förslag kyrkomötet framställt. Regeringen bör därför utarbeta förslag i enlighet med vad kyrkomötet förordat i dessa frågor. Med det anförda är enligt utskottets mening motion 938 tillgodosedd.

dels att utskottet under 4 bort hemställa

4. beträffande *mandatfördelningen vid val till kyrkomötet*

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:938 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

Särskilt yttrande

beträffande *föreskrifter om kyrkans ämbete*

Karin Ahrland (fp) anför:

Såsom framhållits i motion 1984/85:3086 finns ett nära samband mellan frågorna om kyrkans lära och kyrkans ämbete. Med hänsyn härtill är det naturligt att även frågorna om kyrkans ämbete hänförs till det inomkyrkliga rättsområde som kyrkomötet får meddela föreskrifter om. Även kyrkoförfattningsutredningen ställer sig positiv till denna tanke. Enligt min mening hade det mot bakgrund härav funnits anledning för riksdagen att redan under innevarande riksmöte fatta beslut om en vilande grundlagsändring i enlighet med motionens förslag. Ett definitivt beslut i frågan skulle sedan ha kunnat fattas till hösten. Konstitutionsutskottet har emellertid inte medgett undantag från 10-månadersregeln i 8 kap. 15 § regeringsformen. Härigenom har en ändring under nästa valperiod av de aktuella bestämmelserna omöjliggjorts.

**Förslag till
Lag om ändring i lagen (1982:942) om svenska kyrkan**

Bilaga

Härigenom föreskrivs att 7-9 §§ lagen (1982:942) om svenska kyrkan skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Kyrkomötet får genom kyrklig kungörelse meddela föreskrifter i följande ämnen:

1. svenska kyrkans lära, 2. svenska kyrkans böcker, 3. svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, 4. kollekter, 5. central verksamhet för evangelisation, mission och övrigt utlandsarbete samt diakoni, 6. kyrkomötets arbetssätt samt verksamheten hos <i>organ som enligt lag får tillsättas av kyrkomötet.</i>	1. svenska kyrkans lära, 2. svenska kyrkans böcker. 3. svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar; 4. kollekter, 5. central verksamhet för evangelisation, mission och övrigt utlandsarbete samt diakoni, 6. kyrkomötets arbetssätt samt verksamheten hos <i>myndigheter under kyrkomötet.</i>

Kyrkomötet får genom kyrklig kungörelse överlåta åt svenska kyrkans centralstyrelse att i sådan kungörelse meddela föreskrifter om kollekter.

Kyrkomötet får genom kyrklig kungörelse överlåta åt svenska kyrkans centralstyrelse att i sådan kungörelse meddela föreskrifter om kollekter. *Kyrkomötet får också genom kyrklig kungörelse överlåta åt domkapitel, kyrkliga kommuner och kyrkokommunala förvaltningsmyndigheter att meddela föreskrifter om svenska kyrkans böcker, svenska kyrkans sakrament, gudstjänst och övriga handlingar samt kollekter.*

8 §

Det ankommer på *svenska kyrkans centralstyrelse* att verkställa kyrkomötets beslut. Styrelsen bereder även ärenden som skall avgöras av kyrkomötet, i den mån uppgiften inte ankommer på eller har överlämnats åt annat organ som tillsätts av kyrkomötet.

Svenska kyrkans centralstyrelse är en myndighet under kyrkomötet.

Det ankommer på *centralstyrelsen* att verkställa kyrkomötets beslut. Styrelsen bereder även ärenden som skall avgöras av kyrkomötet, i den mån uppgiften inte ankommer på eller har överlämnats åt annat organ som tillsätts av kyrkomötet.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Ledamöter av svenska kyrkans centralstyrelse är ärkebiskopen samt högst fjorton andra ledamöter, som för varje valperiod väljs av kyrkomötet. För de valda ledamöterna skall utses lika många ersättare.

Endast den som tillhör svenska kyrkan och som är myndig kan vara ledamot av centralstyrelsen eller ersättare för ledamot.

Ärkebiskopen är styrelsens ordförande. Bland de valda ledamöterna utser kyrkomötet en vice ordförande.

Ärkebiskopen är styrelsens ordförande. Bland de valda ledamöterna utser kyrkomötet en vice ordförande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1986.

